

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	DEC 02 2020
Volgnummer:	2020004440
Griffier:	Uitv.:

Aan
De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Phillipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Datum
2 december 2020
Ons kenmerk
Cft 202000184
Pagina
1/5
Onderwerp
De begroting 2021 van het openbaar lichaam Bonaire

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlage

Geachte heer Knops,

Op 30 oktober 2020 heeft het bestuurscollege van Bonaire u verzocht om uitstel te verlenen voor het indienen van een door de eilandsraad vastgestelde begroting 2021 en wel tot uiterlijk 30 november 2020. Met uw brief van 20 november 2020 heeft u daarop gereageerd. Omdat het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) op 30 november jl. deze begroting nog niet heeft ontvangen, wordt bij deze overeenkomstig de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) een ontwerp voor de begroting 2021 opgesteld.

Wettelijk kader

Artikel 19 lid 4 van de Wet FinBES bepaalt dat het bestuurscollege jaarlijks voor 15 november de door de eilandsraad vastgestelde begroting aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zendt door tussenkomst van het Cft. Voorts bepaalt artikel 20 lid 1 van de Wet FinBES dat indien het Cft op 15 november nog geen begroting ter goedkeuring heeft ontvangen, het Cft de minister van BZK daarover bericht. Dat bericht dient een door het Cft opgesteld ontwerp voor de begroting te bevatten zoals naar het oordeel van het Cft vastgesteld zou moeten worden. Artikel 20 lid 2 van de Wet FinBES bepaalt ook dat als de minister van BZK binnen een week na 15 november nog geen begroting ter goedkeuring heeft ontvangen, hij zelf de begroting vaststelt, rekening houdend met de door het Cft opgestelde ontwerp-begroting.

Advies

Conform artikel 20 lid 1 van de Wet FinBES bericht ik u dat het Cft tot op heden geen door de eilandsraad vastgestelde begroting 2021 van het openbaar lichaam Bonaire (OLB) heeft ontvangen. Het ontwerp van de begroting zoals die naar oordeel van het Cft moet worden vastgesteld wordt weergegeven in tabel 1.

Begrotingsfunctie	Lasten	Baten
Algemeen bestuur	22.215.762	4.421.189
Openbare orde en veiligheid	811.517	178.468
Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	4.196.171	730.600
Economische zaken	1.706.921	246.900
Onderwijs	2.769.820	11.700
Cultuur en recreatie	5.289.576	1.100
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	5.275.334	1.407.920
Volksgesondheid	4.377.819	1.631.432
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.513.265	720.000
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	2.964.929	12.580.892
Vrije Uitkering		29.190.913
Totaal kader begroting 2021	51.121.114	51.121.114

Tabel 1: begroting 2021 zoals die naar het oordeel van het Cft moet worden vastgesteld (in USD)

Het Cft adviseert u de in tabel 1 opgenomen ontwerpbegroting 2021 vast te stellen en daarbij de volgende voorwaarden te stellen:

- In december 2020 zal nadere afstemming plaatsvinden tussen het OLB en het Cft over de voor 2021 begrote personeelslasten. Indien bijstelling noodzakelijk is, dient het OLB dit te verwerken in een eerste begrotingswijziging 2021 en uiterlijk 15 januari 2021 aan het Cft ter advies voor te leggen.
- Het bestuurscollege zorgt ervoor dat het externe onderzoek naar de juistheid en volledigheid van de personeelsbegroting eind 2020 is afgerond en het rapport aan het Cft beschikbaar is gesteld.
- Het bestuurscollege informeert het ministerie van BZK en het Cft uiterlijk 15 januari 2021 over de acties die het gaat ondernemen om het begrotingsproces structureel te verbeteren.
- Het bestuurscollege zorgt ervoor dat uiterlijk 1 juli 2021 de (voorlopige) cijfers 2019 van de collectieve sector zijn verzameld zodat de rentelastnorm kan worden berekend waardoor kan worden vastgesteld of er wordt voldaan aan artikel 11 en artikel 19 lid 2 sub a van de wet FinBES. Ook kan dan een overzicht van de uitgaven, inkomsten, tekorten en schulden van de rechtspersonen die deel uitmaken van de collectieve sector worden opgesteld (artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording BES (BBV BES)).
- Uiterlijk 1 juli 2021 heeft het OLB een kwijtscheldingsbeleid opgesteld (artikel 9 van het BBV BES), een aanduiding van de lokale lastendruk verwoord (artikel 9 van het BBV BES) en het grondbeleid (artikel 14 van het BBV BES) vastgesteld. Hierdoor zal de ontwerpbegroting 2022 wel aan deze vereisten voldoen.

Toelichting

Uitgangspunten begroting 2021

Bij het opstellen van het ontwerp voor de begroting 2021 heeft het Cft als uitgangspunten de door het OLB op 25 september jl. aan het Cft aangeboden ontwerpbegroting 2021 en het advies¹ van het Cft hierop van 12 oktober jl. gehanteerd. De door het bestuurscollege aan de eilandsraad aangeboden ontwerpbegroting toont USD 49,2 miljoen aan baten, USD 51,1 miljoen aan lasten en daardoor een tekort van USD 1,9 miljoen. Het OLB heeft aangegeven dat vanwege de Covid-19 crisis de eilandelijke baten in 2021 lager zullen zijn dan in voorgaande jaren (USD 2,1 miljoen lagere belastingbaten ten opzichte van 2020). Met name de havenbelasting, cruisepassagier gelden, toeristenbelasting en verhuurautobelasting tonen een daling. Om de begroting in evenwicht te brengen en te voldoen aan artikel 15 lid 2 van de Wet FinBES heeft het OLB voorgenomen USD 1,9 miljoen aan de algemene reserve te onttrekken.

Op 21 oktober 2020 zijn de openbare lichamen door u schriftelijk geïnformeerd over de loon- en prijsbijstelling van de vrije uitkering.² De bijstelling voor het OLB van USD 566.881 is niet in de door het OLB aangeboden ontwerpbegroting opgenomen. In tabel 1 heeft het Cft de vrije uitkering met dit bedrag verhoogd en de onttrekking aan de algemene reserve verlaagd.

Personeelslasten

Ondanks afstemmingen met het OLB, kan het Cft nog niet vaststellen dat de begrote personeelslasten 2021 de best mogelijke inschatting zijn van de reeds aangegane financiële verplichtingen en te verwachten ontwikkelingen (artikel 19 lid 2 sub c van de Wet FinBES). Dit betreft vooral het aantal personeelsleden en de gehanteerde uitgangspunten bij het begroten van vacatures. Hierdoor zijn de personeelslasten mogelijk te hoog begroot. Aangezien de personeelslasten een structurele onderbesteding kennen, adviseert het Cft het OLB al enkele jaren om deze beter te begroten en gedurende het jaar bij te stellen met een begrotingswijziging. Hoewel stappen zijn gezet, zijn de zorgen van het Cft nog niet weggenomen. Zo wordt op basis van de derde uitvoeringsrapportage 2020 wederom een onderbesteding verwacht.

Het bestuurscollege heeft een extern bureau ingehuurd om een onderzoek naar de juistheid en volledigheid van de personeelsbegroting uit te voeren en aanbevelingen te geven ter verbetering van het proces. De verwachting was dat het onderzoek eind augustus 2020 zou zijn afgerond, maar tot op heden is dit niet het geval.

¹ Cft, kenmerk Cft 202000145, Advies bij de ontwerpbegroting voor 2021 van het openbaar lichaam Bonaire.

² BZK, kenmerk 2020-0000599037, loon en prijsbijstelling vrije uitkering 2020.

Het Cft adviseert de voorwaarde te stellen dat in december 2020 nadere afstemming tussen het OLB en het Cft plaatsvindt ter toetsing van de begrote personeelslasten. Indien bijstelling noodzakelijk is, dient het OLB dit te verwerken in een eerste begrotingswijziging 2021 en uiterlijk 15 januari aan het Cft ter advies voor te leggen. Daarnaast adviseert het Cft de voorwaarde te stellen dat het onderzoek eind 2020 alsnog wordt afgerond en het rapport aan het Cft beschikbaar wordt gesteld.

Verbeteren begrotingsproces

In uw brief van 20 november 2020 schrijft u onder meer:
"Daarnaast verzoek ik u aan te geven welke acties u onderneemt om het begrotingsproces structureel te verbeteren, aangezien het Cft u daar dit jaar al meermaals toe heeft opgeroepen en nu het proces om te komen tot een begroting 2021 ook niet goed verloopt".

Het Cft adviseert de voorwaarde te stellen dat het bestuurscollege het ministerie van BZK en het Cft uiterlijk 15 januari 2021 informeert over de acties die het gaat ondernemen om het begrotingsproces structureel te verbeteren en in de uitvoeringsrapportages over de resultaten rapporteert. Desgewenst adviseert het Cft het OLB over deze acties.

Collectieve sector

De voorlopige cijfers over 2019 van de collectieve sector ontbreken. Het Cft kan hierdoor de rentelastnorm voor de collectieve sector niet berekenen en kan niet vaststellen of wordt voldaan aan artikel 11 en artikel 19 lid 2 sub a van de Wet FinBES. In artikel 11 lid 2 staat vermeld dat de rentelastnorm voor de collectieve sector van een openbaar lichaam gemiddeld 0% per begrotingsjaar mag zijn. Het Cft constateert verder dat de paragraaf over collectieve sector een overzicht mist van:

- De uitgaven, inkomsten, tekorten en schulden van de rechtspersonen die deel uitmaken van de collectieve sector.
- De schuld cijfers van voorgaande jaren en van de voorziene schulden die in het begrotingsjaar worden aangegaan.

Daardoor wordt niet voldaan aan artikel 15 van de BBV BES.

Het Cft adviseert de voorwaarde te stellen dat het bestuurscollege ervoor zorgdraagt dat uiterlijk 1 juli 2021 de (voorlopige) cijfers 2019 van de collectieve sector zijn verzameld en het overzicht zoals beschreven in artikel 15 van de BBV BES alsnog is opgesteld.

Overige vereisten van het BBV BES

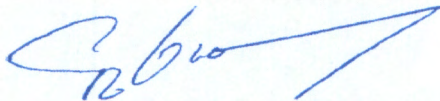
Verder merkt het Cft op dat in deze ontwerpbegroting (evenals in voorgaande jaren) geen beschrijving is opgenomen van een kwijtscheldingsbeleid (artikel 9 van het BBV BES), geen aanduiding van de lokale lastendruk wordt verwoord (artikel 9 van het BBV BES) en het grondbeleid (artikel 14 van het BBV BES) nog niet is vastgesteld.

Kenmerk
Cft 202000184
Blad
5/5

Het Cft adviseert de voorwaarde te stellen dat uiterlijk 1 juli 2021 door het OLB een kwijtscheldingsbeleid is opgesteld, een aanduiding van de lokale lastendruk is verwoord en het grondbeleid is vastgesteld. Hierdoor zal de ontwerpbegroting 2022 wel aan deze vereisten uit het BBV BES voldoen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire